

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бала Володимира Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“

м. К и ї в
6 жовтня 2021 року
№ 147-1(І)/2021

Справа № 3-147/2021(319/21)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Колісник Віктор Павлович (голова засідання, доповідач),
Кичун Віктор Іванович,
Філюк Петро Тодосьович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бала Володимира Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Колісника В.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Бало В.Д. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 8, 9, 16, 17, 19, 22, пунктам 1, 6 частини першої статті 92, частинам другій, третій статті 124, частині першій статті 129, статтям 147, 150, 151² Конституції України (конституційність) положення частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 796), статті 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 2262).

Особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону № 796 або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року (частина третя статті 59 Закону № 796).

Умови, норми і порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за Законом № 2262, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом № 796 і Законом № 2262 (стаття 11 Закону № 2262).

Пенсії по інвалідності військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за Законом № 2262, призначаються в таких розмірах: а) особам з інвалідністю внаслідок війни І групи – 100 процентів, ІІ групи – 80 процентів, ІІІ групи – 60 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку);

б) іншим особам з інвалідністю I групи – 70 процентів, II групи – 60 процентів, III групи – 40 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку) (стаття 21 Закону № 2262).

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду), з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги

є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

Бало В.Д. визначає остаточним судовим рішенням у своїй справі постанову Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року, ухвалену за результатами апеляційного перегляду зразкової адміністративної справи за позовом Шабельника М.В. Автор клопотання аргументує це тим, що є особою, яка приєдналася до апеляційної скарги, поданої до Великої Палати Верховного Суду.

До конституційної скарги не додано жодних матеріалів, які доводили би, що автору клопотання було відмовлено у перерахунку пенсії. Бало В.Д. не використав усіх національних засобів юридичного захисту й тому не є належним суб'єктом права на конституційну скаргу.

Бало В.Д., стверджуючи про невідповідність положень частини третьої статті 59 Закону № 796 статтям 3, 8, 9, 16, 17, 19, 22, пунктам 1, 6 частини першої статті 92, частинам другій, третій статті 124, частині першій статті 129, статтям 147, 150, 151² Конституції України, висловлює незгоду з чинним законодавчим регулюванням призначення пенсії військовозобов'язаним, призваним на військові збори, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і внаслідок цього стали особами з інвалідністю. Автор клопотання, обґрунтовуючи твердження щодо неконституційності оспорюваних положень Закону № 796 та Закону № 2262, цитує окремі положення Основного Закону України та юридичні позиції Конституційного Суду України.

Бало В.Д. підписав та направив конституційну скаргу до Конституційного Суду України 12 серпня 2021 року. Отже, на момент його звернення до Конституційного Суду України з часу набрання законної сили судовим рішенням, долученим до конституційної скарги, на яке Бало В.Д. посилається як на остаточне судове рішення у його справі, сплинуло більше трьох місяців, що свідчить про неприйнятність конституційної скарги.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 1, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд

України“ – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб’єктом; неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бала Володимира Дмитровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами на підставі пунктів 1, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб’єктом; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**